

Budgetunderlag 2018-2020 för kommunstyrelsen

Innehållsförteckning:

1 BUDGETUNDERLAG 2018-2020	3
1.1 Budgetunderlagets funktion	3
1.2 Vision	3
1.3 Mål och nyckeltal	3
2 MÅL OCH NYCKELTAL	3
2.1 Kommunfullmäktiges mål för kommunstyrelsen	3
Ökat arbetsdeltagande	3
Trygga och goda uppväxtvillkor	4
Åldrande med livskvalitet	4
Hållbar livsmiljö	4
2.2 Nyckeltal	4
2.3 Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning	5
3 OMVÄRLDSBEVAKNING	6
4 EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	7
4.1 Förslag till förändringar, expansion, kvalitetshöjande åtgärder	7
4.2 Preliminärt tilldelad budgetram	8
4.3 Förändringskravet	8
4.4 Investeringar	8

1 Budgetunderlag 2018-2020

1.1 Budgetunderlagets funktion

Enligt kommunens styrmodell är det mål- och budgetförutsättningar som är det första underlaget som tas fram i den årliga planerings- och budgetprocessen. Mål- och budgetförutsättningarna tas fram kommungemensamt och behandlas i kommunstyrelsen i januari. Därefter ska respektive nämnd upprätta förslag till budgetunderlag som beskriver hur nämnden avser att ta sig an de nya övergripande målen genom att arbeta fram förslag på mål som kommunfullmäktige kan anta i juni beslutet samt förslag på aktuella nyckeltal med relevanta intervall. Dessutom ska nämnden beskriva konsekvenser av den preliminärt tilldelade budgetramen. I april förs en dialog mellan nämnderna och kommunstyrelsen, och budgetunderlaget fastställs i respektive nämnd i slutet av april. Därefter följer politisk beredning som leder till förslag till budget.

1.2 Vision

Kommunen där vi bor bra och lever länge!

Visionen talar om var kommunen vill befinna sig 2025. Visionen är grunden för styrningen av kommunen och har en bred politisk förankring. Den läggs fast av kommunfullmäktige och kan omprövas vid ny mandatperiod.

1.3 Mål och nyckeltal

Med utgångspunkt i visionen ska övergripande mål formuleras. Enligt styrmodellen gäller de övergripande målen i tre år, 2016 – 2018:

- Ökat arbetsdeltagande
- Trygga och goda uppväxtvillkor
- Åldrande med livskvalitet
- Hållbar livsmiljö

Utifrån de övergripande målen fastställer kommunfullmäktige nämndspecifika mål och nyckeltal.

2 Mål och nyckeltal

2.1 Kommunfullmäktiges mål för kommunstyrelsen

Förvaltningens / nämndens förslag till målformuleringar

Ökat arbetsdeltagande

- Kommunen ska senast 2018 vara bland de 50 kommuner som rankas högst i Svenskt näringslivs ranking av lokalt företagsklimat. I ranking 2017 ska kommunens placering i Svenskt näringsliv vara plats 100 eller bättre. (kvarstår)
- Resande med kollektivtrafik ska öka (föreslås utgå, svårt att mäta)
- Vid upphandling ska kollektivavtal och meddelarskydd krävas
- Sjukfrånvaron ska minska (kvarstår)

Trygga och goda uppväxtvillkor

Åldrande med livskvalitet

Hållbar livsmiljö

- Kommunen ska fastställa och börja arbeta med strategiska miljömål. (Arbetet pågår under 2017, (föreslås därför utgå)
- Utveckla samarbetet med idrotts- och fritidsföreningar, byalag, pensionärsorganisationer och andra utvecklingsgrupper (kvarstår)

2.2 Nyckeltal

För att begränsa antal mål och för att man snabbt ska kunna bilda sig en uppfattning om verksamheten och dess utveckling kompletteras målen med ett antal nyckeltal. Dessa följs upp kontinuerligt i uppföljningar och i årsredovisningen.

Tabell 1.

Nämnd	Nyckeltal	Aktuellt värde	Datum för värde	Grön	Gul	Röd
	Förutsättningar					
KS	Befolkningsutveckling	3,7 %	161231	>2 %	1,3-1,9 %	<1,2%
KS	Arbetslöshet 16-64 år	1,7%	161231	<3%	3-4%	>4%
KS	Arbetslöshet 18-24 år	1,7%	161231	<4%	4-5%	>5%
KS	Nöjd-Region-Index	57	2016	>60	57-60	<57
KS	Nöjd-Medborgar-Index	46	2016	>53	50-53	<50
KS	Nöjd-Inflytande-Index	38	2016	>40	37-40	<37
KS	Hållbart medarbetarengagemang	77	2016	>80%	65-79%	<64%
KS	Trygg och säker kommun (ranking)	9	2015	<25	25-100	>100
KS	Antal anmälda fall av skadegörelse per 1000 invånare	5,5	2015	<5	5-10	>10
KS	Ungas delaktighet och inflytande	48 %	2014	>50%	40-50%	<40%
KS	Resandeutveckling linje 101	-1,5%	2014	>1%	0-1%	>0%

Befolkningsutveckling

Kommunens vision om 12 000 invånare år 2015 innebär att kommunen behöver ha en genomsnittlig befolkningstillväxt på 3 % per år. 2016 ökade befolkningen med 303 personer till 9 102 personer vilket innebar 3,4 %.

Arbetslöshet

Arbetslösheten sjönk under 2016 från 2,2 % till 1,7 % för de i åldrarna 16-64 år, samt från 2,8 till 1,7 % i åldrarna 18-24 år.

Nöjd region-, medborgar- samt inflytandeindex

De olika indexen avseende medborgarnas upplevelse avseende att bo och verka , kommunens verksamheter samt möjligheter till inflytande var lägre vid undersökningen 2016 än 2013. Nästa undersökning kommer genomföras 20xx.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

HME mäter såväl nivån på medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara på och skapa engagemang. Bollebygd bör jämföra sig med kommuner av liknande storlek och förutsättningar och bör bland dessa jämföra sig med kommuner med högst resultat.

2.3 Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska mål anges för verksamheten som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Målen ska följas upp i samband med delårsrapporten i augusti samt i årsrapporten.

Kommunallagen stadgar att varje kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges för verksamheten. Utöver detta ska finansiella mål anges. I regeringens proposition 2004/05:100 ges följande tolkning av begreppet ”god ekonomisk hushållning”:

"Varje generation bör bära kostnaden för den service som generationen själv beslutat om och själv konsumerar:"

En god finansiell ställning är viktigt för en kommun eftersom det ger en rimlig handlingsfrihet. Planperiodens resultat kombinerat med en hög investeringsnivå medför att Bollebygds finansiella ställning försvagas. I det längre perspektivet är dock målsättningen fortsatt att stärka kommunens finansiella ställning.

I budgeten för 2017 anges följande mål:

- Det ekonomiska resultatet ska över tid motsvara 4 procent av kommunens intäkter för skatter och generella statsbidrag.
- Över tid ska minst 40 procent av kommunens investeringar finansieras med egna medel.
- ~~Sjukfrånvaron ska minska (gäller samtliga nämnder).~~

Förslag att målet om minskad sjukfrånvaro endast redovisas under det övergripande målet *"ökat arbetsdeltagande"*, dock kvarstår det som ett mål för samtliga nämnder.

3 Omvärldsbevakning

Jämfört med den prognos SKL presenterade i december är skatteunderlagets ökningstakt uppreviderad de tre första åren i perioden och nedreviderad under den senare delen. Ändringen förklaras av att SKL nu förutser starkare sysselsättningsuppgång 2016-2017 än tidigare bedömning.

Den svenska ekonomin avslutade fjolåret starkt. För helåret 2016 beräknas BNP ha ökat med 3,5 procent. Skottår och ett relativt stort antal arbetsdagar gör att nivån blir extra hög. Justerat för effekterna av en ändrad kalender begränsas tillväxten till

3,2 procent. För i år räknar vi med att tillväxten i svensk ekonomi blir fortsatt hög. I kalenderkorrigerade termer beräknas BNP växa med 2,8 procent. Den fortsatt höga produktionstillväxten baseras på att det i år blir bättre fart på exporten och hushållens konsumtionsutgifter. Däremot beräknas investeringar och offentlig konsumtion växa i något långsammare takt.

Den fortsatt positiva utvecklingen i svensk ekonomi innebär att sysselsättningen och skatteunderlaget fortsätter växa i snabb takt. Arbetslösheten pressas tillbaka och når mot slutet av i år ner i en nivå som är jämförbar med de nivåer som rådde föregående högkonjunktur, dvs. strax innan finanskrisens utbrott. Trots ett alltmer ansträngt arbetsmarknadsläge antas löneutvecklingen bli fortsatt dämpad. Inte heller inflationen når några högre tal utan tolv månaderstalen för KPI fortsätter i år hålla sig under 2 procent. Riksbanken antas därmed dröja med att höja styrräntan till i början av nästa år.

För Bollebygds del innebär detta att skatteintäkterna i nuläget förväntas bli högre än vi tidigare räknat med 2016 –2017, därefter förväntas denna ökningstakt plana ut. De låga räntorna beräknas kvarstå under 2017, Bollebygd har idag 183 mnkr i lån vilket innebär att en ökning med 1,0 procent ger 1,8 mnkr i högre kostnader.

4 Ekonomiska förutsättningar

4.1 Förslag till förändringar, expansion, kvalitetshöjande åtgärder

Administration

I takt med att kommunen växer ökar kraven på den service som kommunstyrelsens förvaltning ger, till exempel i form av stöd till chefer, allmänhet och förtroendevalda. Vid olika jämförelser har det även visat sig att kommunkontorets bemanning inom flera områden är låg i jämförelse med andra kommuner. Självklart är strävan att vara så effektiva som möjligt så att medel i huvudsak går till verksamhet som direkt riktar sig till kommuninvånarna, men att t ex underlätta det administrativa arbetet för chefer kan på sikt ge förutsättningar till en bättre verksamhet.

Ökade resurser föreslås därför till ekonomi- och administrativa avdelningen med 600 tkr vardera, totalt 1 200 tkr.

Volymökning IT

I takt med att allt fler anställda inom flera verksamheter samt att flera lokaler (t ex Gula Huset och stationshuset) tas i anspråk ökar volymen inom IT. Efter övertagande från Härryda redovisas dessa kostnader centralt, även om expansionen av verksamhet sker inom främst Bildning- och omsorg. Eftersom det i nuläget inte är aktuellt med någon form av köp/ sälj finansiering inom IT belastar expansionen ekonomiskt kommunstyrelsen.

Denna volymrelaterade kostnadsökning uppskattas 2018 till ca 400 tkr.

Budgetjustering skolskjuts

Skolskjutsarna har under ett antal år redovisat överskott i avvaktan på en ny upphandling. Denna upphandling pågår för närvarande och utfallet är oklart, en försiktig bedömning är dock att kostnaderna och därmed budgeten kan minskas med 1,2 mnkr.

Kontaktcenter

Kommunstyrelsen har gett förvaltningen i uppdrag att under år 2017 utreda förutsättningarna för ett införande av ett s.k. kontaktcenter i kommunen. I nuläget är de ekonomiska och lokalmässiga konsekvenserna inte kända.

Medel för förebyggande och rehabiliterande åtgärder

Under ett antal år har medarbetare haft möjlighet att ansöka om en nedsättning i tjänst i enlighet med 80-90-100 modellen i pensionspolicyn. Denna möjlighet finns inte längre och de medel som hos förvaltningarna har avväntats för att finansiera 80-90-100 modellen bör istället succesivt föras över till centralt konto för att kunna användas i det förebyggande och rehabiliterande arbetet.

Personalförmåner

2016 ökade antalet medarbetare med ca 10 % utifrån det föreslås ökade resurser med 200 000 för personalfrämjande åtgärder.

Heltid som norm.

I huvudöverenskommelsen om lön mellan Sveriges kommuner och landsting och fackförbundet Kommunal framgår att heltid ska vara norm vid nyanställningar 2021 och att de anställda som idag har en lägre sysselsättningsgrad också ska arbeta heltid. Detta är ett led i både jämställdhetsarbetet för att öka kvinnors möjligheter till egen försörjning både i arbetsför ålder och vid pensionering och för att bidra till att minska kompetensförsörjningsbehovet inom den kommunala sektorn.

Fackliga kostnader

I takt med att antalet medarbetare ökar i och med att verksamheterna ökar så ökar också de fackliga kostnaderna för kommunen. Utifrån det föreslås ökade resurser för den fackliga tiden med 200 000 kr.

4.2 Preliminärt tilldelad budgetram

Begreppet budgetram används till för de medel som fördelas från kommunfullmäktige till respektive nämnd. Enligt mål och budgetförutsättningarna är kommunens totala budget 466 338 tkr, den totala budgetramen för kommunstyrelsen är 55 820, ovanstående förslag skulle innebära en ram på totalt 56 620 tkr

Budgetram	Aktuell budg 16	Ändrat ansvar	Eff	Befolkn förändr	S:a exkl index	Index	S:a inkl index	Pol priori.	S:a exkl faktor	Förändr uppdrag	S:a inkl faktor
			fattade beslut								
Kommunstyrelsen	-55 590		150		-55 440	-600	-56 040		-56 040	220	-55 820

4.3 Förändringskravet

Kommunstyrelsens förändringskrav uppgår till 220 tkr, detta uppnås genom restriktivitet avseende vikariat tillsättning samt inköp av material och tjänster. Förändringskravet kommer fördelas proportionellt på de olika avdelningarna.

4.4 Investeringar

<i>Kommunstyrelseförvaltningen</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
IT	1 500	2 000	1 500
Reinvesteringar	600	600	600
<i>summa</i>	2 100	2 600	2 100

IT avser finansiering av kommande övergripande investeringar inom IT-området.

Reinvesteringar avser finansiering av möbler och inventarier för kommunstyrelsens verksamheter.

